

Utlåtande 2012:41 RV (Dnr 327-117/2012)

Begäran om gemensamt utträde ur överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskild boendeform i annan kommun inom länet

Förslag från äldrenämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå Kommunförbundet Stockholms län att ta upp frågan om en för kommunerna gemensam uppsägning av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskild boendeform i annan kommun inom länet, utlåtande 2002:83 RVI (Dnr 1052/02).
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, för det fall det inte blir en för kommunerna gemensam uppsägning, säga upp överenskommelsen för Stockholms stads del.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

Stadsdirektören får i uppdrag att säga upp överenskommelsen för Stockholms stads del.

Föredragande borgarrådet Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Sedan 1 juli 2002 finns en överenskommelse mellan länets kommuner som reglerar betalningsansvaret för äldre personer som önskar flytta till särskilt boende i annan kommun inom länet eller annan stadsdelsnämnd inom staden. Överenskommelsen innebär att utflyttningkommunen behåller betalningsansvaret så länge önskemål eller behov finns hos den enskilde.

Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) kansli fick i juni 2009 i uppdrag att undersöka kommunernas intresse av att ha kvar den överenskommelse mellan länets kommuner som reglerar betalningsansvaret för äldre personer som önskar flytta till särskilt boende i annan kommun inom länet eller annan stadsdelsnämnd inom staden. Överenskommelsen som funnits sedan 1 juli 2002 innebär att utflyttningkommunen behåller betalningsansvaret så länge önskemål eller behov finns hos den enskilde.

KSL:s kansli konstaterar i sin utredning att huvuddelen av deltagande kommuner och Stockholms stads stadsdelsförvaltningar anser att överenskommelsen spelat ut sin roll.

Beredning

Ärendet har initierats av äldrenämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret stödjer äldrenämnden i dess uppfattning om att det inte längre finns förutsättningar för att överenskommelsen ska fungera. Flera förändringar har skett sedan överenskommelsen trädde i kraft som gör att den spelat ut sin roll.

Mina synpunkter

Eftersom huvuddelen av kommunerna och Stockholms stads stadsdelsnämnder anser att överenskommelsen har spelat ut sin roll och att inte samtliga kommuner i Stockholms län är med i överenskommelsen samt det faktum att ytterligare tre kommuner begärt sitt utträde, finns det inte någon förutsättning för att överenskommelsen ska kunna fungera. Det är därför angeläget att den aktuella länsöverenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende inom länet, utlåtande 2002:83 RVI (Dnr 1052/02) sägs upp.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Utlåtande 2002:83 RVI (Dnr 1052/02) Förslag till överenskommelse mellan kommunerna om samarbete vid flyttning mellan kommunerna vad gäller äldre personer med behov av särskilt boende
3. Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boendeformer i annan kommun inom länet, utlåtande 2002:83 RVI (Dnr 1052/02)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Karin Wanngård* (S) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Bifalla första att-satsen
2. Avslå andra att-satsen
3. Därutöver anföra följande:

I det fall Kommunförbundet Stockholms län kommer fram till slutsatsen att en för kommunerna gemensam uppsägning av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskild boendeform i annan kommun inom länet, 2002:83 RVI (Dnr 1052/02) inte äger rum, ge Kommunstyrelsen i uppdrag att för Stockholms stads del, delta i arbetet att träffa en ny länsöverenskommelse.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå Kommunförbundet Stockholms län att ta upp frågan om en för kommunerna gemensam uppsägning av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskild boendeform i annan kommun inom länet, utlåtande 2002:83 RVI (Dnr 1052/02).
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, för det fall det inte blir en för kommunerna gemensam uppsägning, säga upp överenskommelsen för Stockholms stads del.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

Stadsdirektören får i uppdrag att säga upp överenskommelsen för Stockholms stads del.

Stockholm den 21 mars 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Joakim Larsson

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av *Karin Wanngård, Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Sedan 1 juli 2002 finns en överenskommelse mellan länets kommuner som reglerar betalningsansvaret för äldre personer som önskar flytta till särskilt boende i annan kommun inom länet eller annan stadsdelsnämnd inom staden. Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen behåller betalningsansvaret så länge önskemål eller behov finns hos den enskilde.

Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) kansli fick i juni 2009 i uppdrag att undersöka kommunernas intresse av att ha kvar den överenskommelse mellan länets kommuner som reglerar betalningsansvaret för äldre personer som önskar flytta till särskilt boende i annan kommun inom länet eller annan stadsdelsnämnd inom staden. Överenskommelsen som funnits sedan 1 juli 2002 innebär att utflyttningskommunen behåller betalningsansvaret så länge önskemål eller behov finns hos den enskilde.

KSL:s kansli konstaterar i sin utredning att huvuddelen av deltagande kommuner och Stockholms stads stadsdelsförvaltningar anser att överenskommelsen spelat ut sin roll.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 december 2011 i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Sedan 2002 finns en överenskommelse mellan länets kommuner som reglerar betalningsansvaret för äldre personer som önskar flytta till särskilt boende i annan kommun inom länet eller annan stadsdelsnämnd inom staden. Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen behåller betalningsansvaret så länge önskemål eller behov finns hos den enskilde. Syftet med överenskommelsen var från början att underlätta flytten för den enskilde samt att inflyttningskommunen skulle slippa plötsliga okända kostnader och att överenskommelsens konstruktion skulle stimulera nyetablering av särskilda boendeformer.

Av länets 26 kommuner är det 22 som valt att anta överenskommelsen. Sigtuna, Solna, Upplands Bro och Upplands Väsby deltar inte. Uppsägning av avtalet har in-

kommit till Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) från TioHundranämnden i Norrtälje, Sollentuna kommun och Sundbybergs kommun.

KSL har genomfört två större uppföljningar av länsöverenskommelsen. Den senaste rapporten (2007) visade bland annat att över hälften av kommunerna och Stockholms stads stadsdelsförvaltningar har problem med att tolka överenskommelsen och att det råder okunskap om denna.

KSL:s kansli fick i juni 2009 i uppdrag att undersöka kommunernas intresse av att ha kvar överenskommelsen. En majoritet av Stockholms stads stadsdelsnämnder ansåg att överenskommelsen spelat ut sin roll. Några ansåg att den kunde vara kvar men då anpassad till dagens situation med valfrihetssystemet. Av länets övriga 21 kommuner, som är med i överenskommelsen, ansåg tio att den inte skulle vara kvar och sju att den kunde vara kvar om den anpassades. Ingen kommun svarade att den kunde vara kvar som idag. KSL:s kansli avslutade utredningen med att konstatera att huvuddelen av kommunerna och Stockholms stads stadsdelsförvaltningar anser att överenskommelsen har spelat ut sin roll.

Vård- och omsorgsberedningen, KSL, förslög styrelsen att rekommendera de kommuner som deltar i överenskommelsen, att överenskommelsen ska upphöra att gälla från och med 2011-01-01. Ett förslag som styrelsen inte tog.

Ärendet

Gemensam uppsägning av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskild boendeform i annan kommun inom länet, 2002:83 RVI (Dnr 1052/02) kommun med hänvisning till KSL:s utvärdering av länsöverenskommelsen och att socialtjänstlagen möjliggör flytt till annan kommun.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 6 december och fackliga organisationer den 7 december 2011.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen gör bedömningen att eftersom inte samtliga kommuner i Stockholms län är med i överenskommelsen och ytterligare tre kommuner begärt sitt utträde, finns inte längre förutsättningar för att överenskommelsen ska kunna fungera. Den aktuella Länsöverenskommelsen har spelat ut sin roll.

Lag (2008:962) om valfrihet (LOV) har medfört en del ändrade förutsättningar som bland annat innebär att den som söker vård- och omsorgsboende i annan kommun enligt länsöverenskommelsen inte har rätt att ta del av valfrihetssystemet utan blir erbjuden plats i ett boende med ledig plats. Om den enskilde däremot söker enligt socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) 2 kap. 3 § ska ansökan behandlas som om den enskilde vore bosatt i inflyttningkommunen och därmed har rätt att ta del av valfrihetssystemet.

Andra typer av boenden för äldre, exempelvis trygghetsboende, seniorboende och privata boenden omfattas inte av länsöverenskommelsen.

Frågan om folkbokföring och hur statsbidragen fördelas är också ett skäl för att begära utträde. Den enskilde kan välja att mantalsskriva sig i den kommun han eller hon

flyttat till trots att flytten skett genom länsöverenskommelsen och kostnadsansvaret för den enskilde åligger den tidigare bosättningskommunen. Detta medför att fördelningen av statsbidrag går till den kommun där den enskilde är mantalsskriven och inte till den kommun som bär kostnadsansvaret för den enskilde.

Äldreförvaltningen anser med hänvisning till vad som redovisats i detta tjänsteutlåtande att det inte längre finns skäl till att Stockholms stad ska vara med i länsöverenskommelsen. Överenskommelsens varaktighet är enligt dess § 6 tills vidare med ett års uppsägningstid.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta säga upp överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende inom länet, 2002:83 RVI (Dnr 1052/02).

Med hänsyn till det gemensamma intresse som finns för kommunerna i länet att länsöverenskommelser hålls till dess att det sker en för kommunerna gemensam uppsägning föreslår äldreförvaltningen dock att äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att i första hand initiera en för kommunerna gemensam uppsägning av överenskommelsen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret stöder äldrenämnden i dess uppfattning om att det inte längre finns förutsättningar för att överenskommelsen ska fungera. Flera förändringar har skett sedan överenskommelsen trädde i kraft som gör att den spelat ut sin roll. I och med att det är få personer där denna regel används för så är det inte heller av någon ekonomisk betydelse för stadsdelsnämnderna.

Stadsledningskontoret förslag är därför att kommunfullmäktige föreslår Kommunförbundet Stockholms län att ta upp frågan om en för kommunerna gemensam uppsägning av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskild boendeform i annan kommun inom länet, 2002:83 RVI (Dnr 1052/02) och att kommunfullmäktige också beslutar att för det fall det inte blir en för kommunerna gemensam uppsägning, säga upp överenskommelsen för Stockholms stads del.

RESERVATIONER M.M.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) enligt följande.

”Vi Miljöpartiet föreslår att äldrenämnden beslutar att förorda att överenskommelsen inte sägs upp.

Det var ett klokt beslut som togs av kommunerna 2002 och beslutet bör inte rivas upp. Den gällande överenskommelsen innebär verklig valfrihet för äldre personer i Stockholm och övriga aktuella kommuner.

Även om antalet deltagande kommuner minskat något är ett stort antal kvar och det gör det fullt möjligt att fortsätta enligt den nuvarande modellen.

Om överenskommelsen rivs upp blir det svårare för äldre personer att flytta mellan kommuner eftersom den nya värdkommunen i många fall lär komma att säga nej av ekonomiska skäl och därför att man vill prioritera de egna invånarna.

Om nuvarande regler får gälla – d.v.s. att den kommun som personen lämnar får betala även i fortsättningen – innebär det bibehållen flytträttighet och vårdrättighet för de berörda medborgarna.”